

Kiekvienas gaukite "Laisvei" bent po vieną naują skaitytoją; ši mėnesį "L." tik \$5 metam

Pirmutinis Lietuvių Darbininkų Dienraštis. Išėina kasdien, apskaita nedėliant.

L A I S V E I

LITHUANIAN DAILY

Visų Sąlygų Darbininkai, atnešite! Jūs nieko nepralaimėsite, tik retėsite, o išlaimėsite pasaulį!

No. 238.

TELEPHONE STAGG 3878

Brooklyn, N. Y. Pėtnyčia, 5 d. Spalio (October), 1923.

Pavienio num. kaina 4c. Metai XIII, Dienraščio V.

SUIRO STRESEMANN'O MINISTERIJA VOKIETIJOJ

Socialistų Pasitraukimas - Tiesioginė Tam Priežastis

Prieš Stresemann'ą Buvo Nusistatę ir Kaizeriniai Gaivalai.

Berlynas. — Vakar atsiatydino Vokietijos ministrų kabinetas, kurio pirmininkas buvo Stresemann. Tiesioginė to priežastis buvo socialistų nutarimas pasitraukti iš ministerijos. Socialistai Reichstago (seimo) atstovai 61 balsu prieš 54 nutarė atsaukti iš Stresemann'o kabineto visus socialistus ministerijos. O jų buvo keturi: Hilferdingas, finansų ministeris; Schmidt, šalies atstatymo ministeris; Sollmann, vidaus reikalų ministeris, ir Padbruch, teisės ministeris.

Krizį Priskubino Klausimas 8 Valandų Darbo Dienos.

Stresemann ir kiti ministrai norėjo panaikinti 8 valandų darbo dieną. Socialistai ministeriai nesutiko šiai panaikinti 8 val. darbo dieną, bet siūlė "iš principo" ją palikti, tik griežtai gyvenime nevykdyti. Tačiau socialistai seimo atstovai savo didžiumoje kitaip žiūrėjo į tą dalyką. Juk jei socialistai ministeriai sutiks panaikinti įstatymą 8 valandų darbo dienos, tai darbininkų minios galutinai atmes socialistus, pasidarys atvirais jų priešais, dar smarkiau pradės plaukti į komunistų eiles. Todėl seiminiai socialistų politikiečiai ir nusprendė vėl atsaukti savo brolius iš ministerijos, bet galutinai nesusielti prieš save darbininkų minią.

Rusijos Parama Nukentėjusiems nuo žemės Drebejimo Japonam

Maska. — Sovietų valdžia paskyrė 200,000 aukso rublių suselpti nukentėjusius nuo žemės drebejimo Japonus. Kaip tik atėjo žinia apie žemės drebejimą, tuoj Maskovo buvo nuleistos žemyn vėlavos, reiškiant Japonam užuojautą.

Japonų Darbininkų Protestai prieš Išvijimą Pagalbos laivo "Lenino".

Kaip jau buvo rašyta, Japonija nepriėmė Rusijos laivo "Lenino", vežusio maisto ir medicinos pagalbos Japonų darbininkams; neįsileido "Lenino" nė į prieklauką ir sugražino atgal. Dabar gauta žinių, kaip Japonijos darbininkai delei to atstriai protestavo savo susirinkimuose.

IŠ KOMUNISTŲ TEISMO PITTSBURGH'E

(Rašo drg. M. Undžienė).

McKeesport'e (Pittsburgh'o priemiestyje, Pa., rugsėjo 9 d. buvo areštuota keturi Amerikos Darbininkų Partijos nariai ir Robert W. Dunn, direktorius Piliiečių Laisvės Sąjungos iš New Yorko. Areštai įvyko, kada Fred Merriek, Jay Lovestone ir R. W. Dunn bandė sukurti prakalbas McKeesport'e apie reikalavimus spaudos ir žodžio laisvės ir apie darbininkų teise laikyti susirinkimus tame mieste.

Nubausti.

Visi areštuotieji buvo nubausti po \$25 ir turėjo apmokėti teismo išs. Kada advokatas pareikalavo iš miesto majoro Lysle, kad parodytų kopiją to įstatymo, pagal kurį buvo padaryta apkaltinimas, tai gavo atsakymą, kad nėra įstatymo, draudžiančio laikyti čia susirinkimus ir prakalbas, bet jeigu miesto majoras neori, kad kas kalbėtų McKeesport'e, tai tam nebūna galima naudotis tokia teise.

Reikia žinoti, kad majoras Lysle yra didelis šerinininkas (dalininkas) McKeesport'o Sheet-Tin Kompanijos. Jau apie 8 darbininkai nukėjo darbo po tą areštą. Kai kurie jų buvo pašaukti pas majorą atlikti išpažintį.

Apeliacijos Teismas.

Tas visus dalykus paduotas į apeliacijos teismą, kuris dabar ir čia. "Ką kalbėjo tie žmonės?" klausia teisėjas policijos leitenanto, kuris su dešėtu policistų darė areštus. "Nieko. Mes nedavėm jiems kalbėti; tuojau areštavom." "Ne, ne taip", sako vienas iš policistų; "kai pradėjo kalbėti apie Jungtinių Valstijų konstituciją, tai mes juos areštavome." Apart kitų klausimų, kurių majoro advokatas (turi tris advokatus teisme) klausinėjo liudininkų, buvo šie: "Siame 'Worker'io' numeryje yra straipsnis, kur parašyta, kad Amerikos Darbininkų Partijos tikslas yra veikti darbo unijose, kad kreipti nujų narius į revoliucinį kelią, dirbti dėl pašalinimo iš unijų biurokratinio vadu ir surišti Amerikos darbininkų judėjimą su plačiu pasaulio revoliuciniu judėjimu. Ar Amerikos Darbininkų Partija tiki į tai?" "Taip", Fred H. Merriek, Advokatas sako: "Siame 'Worker'io' numeryje pasakyta, kad ADP yra vienintelė komunistinė partija Amerikoje. Ar ADP pripažįsta tati?" Merriek atsako: "Taip, ADP susideda iš komunistinių elementų." "ADP pripažįsta, kad reikia prievartos ir spėkos pagalba nuverstį valdžią. Ar taip?" Merriek atsako: "Jeigu jūs suprantat prievartą ir spėką taip, kaip anarchistai suprantą, tai ne; bet jeigu jūs suprantat taip, kad visuomenės spėkom besivystant, kada kapitalizmas pradeda pulsti ir kada kapitalistų klasė, norėdama išlikti, pavartoja prievartą ir spėką prieš darbininkus, tai darbininkai tuo pačiu frankin — spėka — atmuo atgal kapitalistų klasę, nuverčia ją ir įsteigia darbininkų valdžią, — tad ADP į tai tiki."

TALKININKAI ISSIKRAUSTĖ IŠ KONSTANTINOPOLIO

Anglija, Francūzija ir Italija ištraukė savo kareivius iš Konstantinopolio ir savo karo laivus iš Dardanelių sąsmaugos (jūrų siaurumos). Su jais pasitraukė ir kariniai Amerikos laivai.

EUREKA, CAL. — Turtinigas biznierių Alex Kels nužudė vieną senyva žmogų ir nuo to sykio nesirodė kaimynam. Kels'o patį liudijo, buk užmuštojo laivonas tai esąs jos vyro laivonas. Pagaliau, Kels liko areštuotas.

Chinai Laukė "Sudnos Dienos"

Išpiovė Gyvulius. Šanchajus. — Chinų kunigai pranašavo žemės drebejimą, saulės užtemimą ir svieto pabaigą iki rugs. 30 d. Kad įvykis saulės užtemimas, jie sužinojo iš mokslininkų; apie tolimesnius šio drebejimo bei tokius žemės drebejimus liudijo tam tikri moksliniai įtaisai, vadinami "seismografais". O apie "sudna dieną" tai kunigai patys prasimanė. Gąsdindami svieto pabaiga, jie ribiai pasipelnijo iš lengvatikių. Prietaringi žmoneliai išpiovė karves, išskerdė kiaules; patys puotavo "prieš svieto pabaigą" ir nesė kunigam mėsa ir paskutinius skatikus. Dabar, kuomet paskirtu laiku "sudna diena" neįvyko, tie žmonės baisiai pasipiktinę iš melagingų pranašų ir dažnai užpuldinėja savo prigavikus kunigus.

Gompersas Prakeikia Rezoliuciją Delei Sovietų Pripažinimo

VADINA KOMUNISTUS "GYVATĖMIS".

Portland, Ore. — Komunistiniai delegatai suvažiavime Amerikos Darbo Federacijos pasiūlė sekamas rezoliucijas: Kad Amerika pripažintų Sovietų Rusiją ir pradėtų prekybą su ja; Kad atskiros amatinės darbo unijos dėtųsi į didžiules amalgamuotas unijas, apimančias ištisas pramonės; Kad Amerikos darbininkai švestų Pirmąją Gegužę, kaip tarptautinę proletariato šventę, o ne amerikonišę "darbo dieną"; Kad būtų įkurta atskira politinė Darbo Partija Amerikoje.

Grumoja Apsidirbti su Komunistais.

Gompersas su savo šaika nepraleido rezoliucijos apie Sovietų pripažinimą nė į tarptautinę rezoliucijų komisiją. Atsakydamas į minėtas rezoliucijas, jis komunistus išvadino "gyvatėmis" ir pareiškė: "Mes žinome ir, man rodos, mes jau žinome, kaip su jais apsidirbti." Suvažiavime dalyvauja ir drg. Wm. Dunne, vienas iš žymiųjų vadų Amerikos Darbininkų Partijos. Vienoj savo kalboj Gompersas įrodinėjo, kad Amerika privalo turėti drūtą karo laivyną, kad apgynus savo "laisvę" ir "demokratiją".

LIETUVOJ PRASIDEDA BANKRUTAVIMAI

"Lietuvos Žinios" rašo: Išrodo, kad Lietuva įeina į ypatingą stovį — prasideda bankrutavimai. Štai po "Krašto Balso" subankrutavimo diena "NeLaisvė". Toliau, girdėt, žada tuomi keliu eiti keletas akcinių bendrovių ir kitų įstaigų. Tai pasekmės piniginės anemijos, trijų Lietuvos bankrutavimų rezultatai ir gal mūsų valdančių finansinių sferų nesugebėjimo prideramai praveisti finansinę reformą. Bankrutavimas grėsia ir savivaldybėms. Ir visai nereikia tam nei kun. A. Smulkščio, ar veterinariaus Mikšio, ar net visų "krikščionių" pastangų. Lai palieka savivaldybių finansavimas po senovei, ir savivaldybių didžiuma turi bankrutuoti. Štai Vilkauskio apskrities savivaldybių vaidzas tai aiškiai parodo. Mes girdėjom, kad nekurie Kauno bankai stovi kaip ant vištos kojų. "Laisvės" skaitytojams, kurie turi reikalų su Kauno įstaigom, patariam būti labai atsargiems.

"LAISVĖS" ARMIJA PRADEDA OFENSYVĄ

Ketvergo rytinis paštas buvo gana smagus. J. Urbonas iš Braddock, Pa., prisiųsdamas naują skaitytoją, šauja: "Tai tik per dvi dienas, o juk mėnuo turi 30 dienų. Truks-luš, bet 'Laisvei' penkiolika kartelių bus iš Braddock'o." Chicagietis Juška, siųsdamas du skaitytojus, sakosi rūpinsis gauti bent vieną iš trijų dovanų. Kastantinas iš miestelio Tovey pristatė net penkis naujus skaitytojus. Jisai yra didelis "Laisvės" mylėtojas. Čebanaskas tvirtina, jog jisai turi gaut aukšnę plunksną. Jisai su Rugiebiu atšovė po du skaitytojus. Detroitietis Morkūnas, ne norėdamas apsisieiti Jočionui, pasirodė su 3 naujais skaitytojais.

Po vieną prenumeratorių prisuntė Rudokas. Kriaučiūnas, Vernis, Kereilis, Bakšys, Stankus. Sako, dar yra laisčių iš Philadelphijos ir Trentono, bet redakcijai neteko jų matyt. Primename, kad pirmas rekordistas gaus dovanų (kokių panorės) už dešimt dolerių, antras — aukšnę plunksną, trečias — žodyną. Gerų žinių gavom iš Patersono. Drg. Sinkauskas žada užkariaut del "Laisvės" miestą Passaic, N. J. Bet kur yra Bayonne, Elizabeth ir Newark? Mes raginam "L." šerinininkus Elizabeth'e susieiti, pasitarti ir pradėt vaju. Ligi šiol naujų skaitytojų jieško tik šimtai, bet ne tūkstančiai draugų. Savo dienraščiu turite rūpintis visi!

Philadelphijos Smuklininkai Nepaiso Gubernatoriaus Įsakymo prieš Saliunus

Philadelphija, Pa. — Šio miesto salūninkai nepaiso gubernatoriaus Pinchot'o įsakymo uždaryti visus salūnus. Jie varo biznį, kaip ir ligi šiol. Zada kreiptis į teismus, kad atstėtų gubernatoriaus įsakymą, kurs esąs priešingas įstatymam. O gubernatorius ketina užrakinti salūnus.

LITCHFIELD, ILL. — Klara Jennigs'ienė leidžia ant išlaimėjimo (okšino) savo 17 mėnesių dukrelę. Tėvas kalėjime; o motina nepajėgia uždirbti užlaikymų abiejų savo kūdikių.

KENTUCKY valstijos kalėjime trys kaliniai, nutelsti iki gyvos galvos į kalėjimą už žmogžudystes, nušovė vieną sargybinių ir sužeidė tris kitus, norėdami pabėgti, bet nepavyko.

SOFIJA. — Vrangello oficiali tarnauja Bulgarijos valdžiai, kaip komunistų šaudytojai ir korikai.

Okl. Gubernatorius Uždraudžia Skaityti Balsavimų Pasekmes

Oklahomos gubernatorius Walton apskrities teisme išėmė drausmę (indžionkšną), užgnantį šiuo tarpu skaityti balsus, paduotus šiuose visuotiniuose balsavimuose apie šaukimą nepaprasto seimo posėdžiui. Savo prašyme, paduotame tam teismui, gubernatorius sako, kad kulkūnai atbaudė nuo balsavimo 200,000 piliiečių, palaikančių gubernatoriaus pusę; be to, balsavimai nebuvo spaudoj išanksto paskelbti, kaip kad reikalauja valstijos įstatymai.

POLICIJA SUMUŠĖ STREIKIERĮ

Chicago. — Eina streikas Tarptautinės. Moteriškų Darbuotųjų Darbininkų Unijos. Policija žiauriai sumušė ir dar areštavo vieną pikietuojančią streikierę ties Roth and Worsky Kompanijos dirbtuve. Teismo išduota drausmė ("indžionkšinas") draudžia pikietavimą.

Milionierius Webb Nunuodijęs Pačią

Teismo Viršinininkai žiūri pro Pirštus į Tą Dalyką. Rye, N. Y. — Rugs. 25 d. Westchester-Biltmore Kluba, be mirė milijonierė Gertie E. G. Webb'ienė. Išrevidavus, jos viduriuose atrasta nuodu "bichloride of mercury" (gyvsidabrio dvichlorido). Vis labiau puola nuodžiūra ant velionės vyro Charles'o Webb'o. Paskutinis Webb'ienės daktaras Wm. J. Meyer ir jos giminės nusiskundžia, kad Westchester'io pavieto prokuroras (District Attorney) A. S. Rowland ir vietinis teismas neima kaip reikiant ir nagą C. Webb'ą ir kreipiasi į New Yorko valstijos gubernatorių Al. Smith'ą; reikalauja, kad jis paskirtų tam tikrą komisiją, kuri rimtai ištirtų visą dalyką. Gyvuliškas Webb'o Užsilikymas link Savo Pačios. Dr. Meyer liudija, kad Webb'as prieš mirtį visai nepaisė sergančios moteries;

Washingtonas. — Tiki masi, kad sekantis kongreso posėdis nutars duoti bonusų (dovanų-atlyginimo) Amerikos ex-kareiviam, tarnavusiam karo fronte Francūzijoje.

THE LITHUANIAN DAILY LAISVE

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienytose Valstijose ir Kanadoj—metams \$6.00; pusel metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusel—\$4.00; Brooklynne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusel metų—\$4.00.

PRAKTIŠKAS IDEALIZMAS

Mūsų naujas prezidentas pradėjo knistis į Amerikos istoriją ir atrado, jog ši šalis esanti kiaurai permirkyta geraširdyste ir "praktišku idealizmu". Šitą savo "išradimą" kelios dienas atgal jis paskelbė Amerikos Raudonojo Kryžiaus konvencijoje.

Ir kame gi tasai "praktiškas idealizmas" apsirėikia? Ponas Coolidge suranda atsakymą tame, kad Jungtinės Valstijos dalyvavusios imperialistiniam kare ir pagelbėjusios tą karą "laimėti" be jokio sau atlyginimo. O dar didesnį "idealizmą" jis mato tame, kad Amerikos "vyrai, pamatę, jog jų pačių ir viso svieto laisvė yra pavojuje, pribuvo išgelbėti Europą, ir kovą laimėję, jie sugrįžo į savo namų pastogę, nieko del savęs netrokdami, nepriklausomi, nepajudinami ir nepapirkti."

Coolidge užsimerkia nuo teisybės. Faktas yra, kad Amerika įstojo į karą tik tada, kada Vokietijos povandeniniai laivai pradėjo skandinti į jūras Amerikos amuniciją, kurią jiniai gabenó talkininkams. Vadinas, šičia užkliudyta doleris, ir "praktiškas idealizmas" nieko bendro neturi.

Iš antros pusės, yra didžiausia veidmainystė sakyti, kad "Amerikos vyrai patys bėgo Europos gelbėti". Jeigu jau taip, tai kokiems galams buvo išleistas istatymas, sulys kurio po prievarta tie vyrai buvo imami karan? Kodel gi liuosnoriai jie nėjo karan, jeigu jau tokie "ideališki" jie buvo? Tie, kurie nenorėjo eiti, buvo plakami ir kankinami, tai yra, "praktiškas idealizmas" jiems buvo skiepijamas durtuvu drągaliais. Ne koks ten idealizmas tuos keturius milijonus darbininkų suvarė į armiją, bet baimė ir nuoga prievarta.

Argi tie karo veteranai istikrųjų ir nereikalauja jokio atlyginimo? Jei taip, tai kas gi perdėm šaukia bonų? Kam nesamones kalbėti? Patys kapitalistai neduoda buvusiems kareiviams bonų, o paskui jų bernas Coolidge nori įkalbėti svietui, jog jie jokio atlyginimo nenori ir neprasa.

Būtų gerai, kad Coolidge paaikšintų, nejaugi ir Filippinų pavergimas priskaitoma prie "praktiško idealizmo"? Ta patį klausimą galima jam pastatyti ir kas liečia Kubą, Porto Rico, Meksiką ir Pietinės Amerikos kraštus.

Pas Amerikos valdanciąją klasę tiek tėra "praktiško idealizmo", kiek pas ožį pieno. Turbūt Coolidge turėjo minty "praktiškąjį imperializmą"—dolerio politiką. Tuo tai mes galime pasididžiuoti.

Mes nesakome, kad Amerikos liaudis nėra ideališka. Mes tik prirodėme, kad Wall Street'o vilkų atstovas neturi teisės kalbėti apie idealizmą, nes nei pas jį, nei pas tuos, kuriuos jis atstovauja, idealizmo nėra žiburiu nerastum.

A. B.

Apšvieta Rusijoje

Nė vienoj kitoj šalyj valdancioji klasė taip uoliai nesistengė palaikyti visišką tamsybę liaudj, kaip kad Rusijoje carų gadyneje. Nežiūrint paklimo mokslo visose šalyse, Rusijoj prieš revoliuciją 85 nuošimčiai žmonių buvo illiteratai—nemokėjo nei rašyt, nei skaityt.

"Darbininke! Atmint, jog tiktai lapkričio revoliucija atidarė jums duris augštesnės apšvietos!" Taip skamba užrašas ant durų augštosios "darbininkų mokslo" Pokrovsky.

Taip, tiktai proletarinė revoliucija atidarė liaudžiai duris į apšvietą. Ir kas tiktai aplanko Sovietų Rusiją, tas pasakoją, kad darbininkai išalkę mokslo ir mokslinaiš kupinos. Ypatinai užkimstos taip vadinamos "darbininkų mokslo", kuriose mokinami visuomenės veikėjai. Šiandien gyvuoja bent aštuonios tokios augštosios mokslo mokyklos ir turi 30,000 mokinių. Jų skaičius kasmet auga.

"Darbininkų mokslo" priimami tiktai tie studentai, kuriuos nominuoja ir perstato darbo unijos. Jeigu į jas būtų priimama visi, kas tik nori įstoti, tai į kelias dienas visos vietos būtų užpildytos. Kadangi jose lavinami visuomenės veikėjai, tai labai svarbu, kad jų studentai būtų vien tik iš darbininkų eilių.

Paskutiniam Jaunųjų Komunistų Kongrese Trockis šaukė: "Draugai! Kąskite mokslo granitą savo jaunais dantimis!"

A. B.

PASISKAITYKITE

Milionierius Ward nušovė biedną jūreivį Peters'ą. Prie kaltės prisipažino. Teismas tęsėsi ilgai ir milionierius Ward liko išteisintas. Užmuštojo jūreivio motina išnaujo užvedė bylą, vėl patraukė teisman milionierių, vėl prasidėjo byla, kuri tęsėsi ilgai, ir vėl milionierius Ward liko išteisintas.

Ir kaipgi galima teisti milionierių! Tai prasikaltimas prieš "dorą". Pagaliau, jis užmušė biedną žmogų, o ne kokį ten milionierių.

Milionieriai "kalėjimuose nesėdi ir už papildytas žmogžudystes..."

Daktaras Kaskiaučius padarė taip vadinamą nelegale operaciją, ir jį pasodino kalėjimą. Mat, jis nebuvo milionierius, bet paprastas žmogelis ir dar darbininkų prietelius, todėl gali kalėjime sėdėti ir už mažesnius prasikaltimus, o milionieriai nesėdi ir už papildytas žmogžudystes.

Keli mėnesiai atgal Floridos valstijos ligonbutyje tapo baisiai sumuštą jaunas, 23 metų amžiaus, vaikas, W. Fetter. Iš priežasties sumušimo, vaikas mirė. Tėvai bando skusti ligonbučio valdžią, bet visur sutinka pasipriešinimų, visur jiems statomos skerspainsės. Ir čia galima drąsiai sakyti, kad giminės nieko negaus, nes mušė ir nukankino biedną vaikną, darbininkų šeimos narį, ir nukankino ne kur kitur, bet valstijos ligoninėje.

Pora metų atgal St. Louis Mo., suarėštavo du darbininkus, Praną Kasinską ir Joną Komą, nemokančių angliu kalbos, neva už kėsininai susprogdinti tiltą. Jiems buvo pakišta kokis tai dokumentas ir liepta pasirašyti, atsisakius pasirašyti, pradėjo kankinti ir kankino tol, iki po tuo dokumentu pasirašė. Vėliau paaikškėjo, kad jie pasirašė po prisipažinimų prieš kaltės.

Nepaisant, kad teisme buvo nurodyta, kodel jie po tuo prisipažinimu pasirašė, vienok juos teismas pasmerkė nuo 5 iki 25 metų prieš sunkių darbų.

Gubernatorius paliosavo juos iš kalėjimo, nes aiškiai matė, kad tie darbininkai nekaltai nuteisti. Bet federalė valdžia vėl areštavo ir dabar rengiasi juos ištremiti iš šios šalies.

Jeigu tu esi darbininkas, tai ir nekaltas tapsi kaltu, tave pasodins kalėjimą.

Šiomis dienomis Detroito policija suarėštavo darbininkų tėvų trylikos metų mergaitę, Vladę Lorenciūtę, kaltindami neva kokiame ten smulkioje vagystėje. Nusivėdę policijon pradėjo tardyti, mušti mergaitę, kad ji prisipažintų. Ir kada jau mergaitė "prisipažino" prieš kaltę, ją reikėjo vežti ligoninėn, o iš ten tėvai atsiėmė sustingusį lavonėlį.

Dabar Detroito darbininkai šaukia mitingus ir reikalauja patraukti teisman policiją, nužudžiusią tą mergaitę, bet lenku kunigėlis tešvams liepia nekibti prie policijos, o geriau už mergaitės dušelę mišias šventas užpikkti.

Darbininkai žada kelti šitą klausimą, žada kviekti bet ar kaltininkai bus nušauti? Drąsiai galima sakyti, kad ne, nes mergaitę nužudė policija ir mergaitė priklausė darbininkams tėvams.

Kapitalistinė spauda nepaliauja būnėjus, būk Amerikoje viešpataujanti demokratija, būk čia esą visi lygūs. Bet perskaityt šiuos kelius faktus pagalvokite, ar čia yra nors kiek demokratijos ir lygybės? Ar čia teismuose yra nors kiek teisybės?

V. Varnas.

NEVYKES ADVOKATAVIMAS

"Tėvynės" No. 34 redaktorius S. E. Vitaitis atsako drg. A. Bimbai ir pastarojo raštą užvardina "Malimaliencė". Jau jeigu jis tokį vardą duoda A. B. raštui, tai Vitaičio raštą reiktų pavadinėti vėjine malimaliencė.

Nežiūrint, kaip j. Vitaitis neadvokatautu Pild. Tarybai, vistiek jisai negali per tikrinti protaujančių SLA narių, jog Taryba gerai pasielgė, išmesdama drg. A. B. Kur gi jūs matėte, kad kaltintojai tuo pačiu tarpu būtų ir teisėjais ir išpildytojais nuosprendžio? Pav. Pilypas kaltina Raulą, tas pats Pilypas nuteisia Raulą ir tas pats Pilypas išpildo nuosprendį. Šitam atsitikime mūsų Pild. Taryba niekuo nesiskiria nuo Pilypo. Rodosi, jau pati logika, patysai žmoniškumas neleidžia to daryt.

Kas išeis iš organizacijos, jeigu grupelė politikierių bus leista ir kaltinti, ir teisti, ir teismo nuosprendį iškalbos, neva už kėsininai susprogdinti tiltą. Jiems buvo pakišta kokis tai dokumentas ir liepta pasirašyti, atsisakius pasirašyti, pradėjo kankinti ir kankino tol, iki po tuo dokumentu pasirašė. Vėliau paaikškėjo, kad jie pasirašė po prisipažinimų prieš kaltės.

Nepaisant, kad teisme buvo nurodyta, kodel jie po tuo prisipažinimu pasirašė, vienok juos teismas pasmerkė nuo 5 iki 25 metų prieš sunkių darbų.

Gubernatorius paliosavo juos iš kalėjimo, nes aiškiai matė, kad tie darbininkai nekaltai nuteisti. Bet federalė valdžia vėl areštavo ir dabar rengiasi juos ištremiti iš šios šalies.

ZIGZAGAI

Širvydukas dejuoja, buk laisviečiai jo privatinę nuosavybę — polemisko pobūdžio sraipsnius, pasiūstus "Laisvei", eksproprijavę. Nelaimingas sutvėrimas! "Vienybė" visą jo protą eksproprijavo, o "Laisvė"—privatinę nuosavybę. Jeigu ne šitje du priešpriešiniai, tai ir šiandien jis bendradarblautų "Vienybėje", "Garse", "Darbininke", "Drauge", "Naujienose", "Keleivyje", "Laisvėje", "Vilnyje" ir daugelyje kitų. Dabar, vargšas, liko be proto, laisvės ir privatinės nuosavybės...

Tėvas buvo nelaimingas, bet sūnus dar nelaimingesnis...

Gera būtų, kad "Naujienos" pasistengtų parašyti apie Hermano Purvio visas bėdas, susijusias su šeris ir pridurtų, jog čia bolševikų darbas.

Vokietijos valdžia nutarė pasiduoti Francijos valdžiai, kad bendrai kovojus prieš darbininkus.

A.L.D.L.D. ir F. F.-D. Partija

Kodel Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija turėtų stoti į Federatų Farmerių-Darbo Partiją, aš čion nekalbėsiu, nes mano nuomonė išdėstyta bendrame A.L.D.L.D. Centro Komiteto pareiškime. Pridėti nieko prie to neturiu. Šiame straipsnyj man rūpi vien tik paliesti tą įspūdį, kokį padarė mūsų Centro Pildomojo Komiteto padarytas žingsnis ir tą entuziazmą, kokį jisai sukėlė Amerikos darbininkuose.

F.F.-D. Partijos Pildomasai Centro Komitetas sutiko ALDLD. Centro Komiteto tarimą didžiausiu džiaugsmu. Draugas Manley, nacionalis kalbamiosios Partijos sekretorius, atspausdino daugybę kopijų ALDLD. Pirmininko laiško, kuriame buvo pranešta apie pastarosios organizacijos P. Komiteto tarimą, kas del stojimo į visųj minėtą Partiją, ir išsiuntinėjo to laiško kopijas visiem Amerikos darbininkams laikraščiam ir visom žinomom darbininkų organizacijom. Savo komentaruose, prie laiško, d. Manley kvietė redakcijas patalpinti tą laišką-pranešimą savo laikraščiuose. Taipgi jisai kreipė redakcijų dėmę į patį Partijon stojimo faktą, kaip į žymų sustiprėjimą politinio sentimentu svetimkalbiuose darbininkuose. Tą laišką-pranešimą daugybė Amerikos darbininkų laikraščių su prielankiais komentarais padalino ir į mūsų organizaciją rodė, kaip į pavyzdį politinio subrendimo.

Kiek vėliau, nuo d. Manley gavau laišką, kuriame jisai anuoja ALDLD. Pildomajam Komitetui už jo padarytą žingsnį. Tikiu, kad mūsų organizacijos nariai žingeidauja draugo Manley'o laišku, todėl jį čion ir paduodu. Štai jis:

"Brangus Drauge: Kiek vėliau, nuo d. Manley gavau laišką, kuriame jisai anuoja ALDLD. Pildomajam Komitetui už jo padarytą žingsnį. Tikiu, kad mūsų organizacijos nariai žingeidauja draugo Manley'o laišku, todėl jį čion ir paduodu. Štai jis: "Peržiūrėjęs savo laiškus, niekur negalėjau surasti kopijos laiško, kuriame esu jum pravėsus apie priėmimą jūsų laiško iš rugpiučio šeštos dienos. Aš buvau įsitikinęs, kad atsakiau į jį puikų (splendid) laišką pirmą išvažiavimo su maršrutu į New Yorko apygardą ir atgal į Minnesotą, iš kur tik-ką sugrįžau. Aš, todėl, dabar skubiuosį jum paauoti už laišką, jeigu to iki šiol dar neatlikau. Jūs galite matyti iš pridėto aplinkraščio, kad aš, kaip tiktai aplaikiu jūsų laišką, tuoj jį išsiuntinėjau mūsų spaudos organam. Aš pasakiau apie tuziną prakalbų įvairiuose šalies kampuose, kur aš naudoju jūsų laišką ir jūsų Centro Pildomojo Komiteto tarimą kaip pamatą pareiškimui, kad labiausiai susipratę ir progresyvingiausi svetimkalbiai darbininkai skubiai užima savo vietas Amerikos kovoj už savystovų politinį veikimą."

"Jūsų laiškas, kur tik aš jį panaudojau, visur padarė puikų įspūdį, ypatingai tarp pačių lietuvių, kada aš jį pastaciau pavyzdžiu kitų tautų darbininkam. "Man bus malonu išgirsti, kaip progresuoja jūsų spaudoj diskusijos, kas del stojimo į F.F.-D. Partiją. Aš tą apsirėikišką laikau neapsakomai svarbiu, nes įtraukimas visos organizacijos į tas diskusijas priduođa visam darbi dubeltavos svarbos. "Ačiudomas jum ir jūsų Centro Pildomajam Komitetui už taip puikią kooperaciją ir

linkėdamas jums viso labo laisvės, (Pasirašo) Joseph Manley, Nacionalis F.F.-D. Partijos Sekretorius.

Tai matote, draugai ir draugai, kaip svarbu mums yra stoti į kalbamąją Partiją. Tikiu, kad nesiras nei vieno, kuris balsuotų prieš tą žingsnį.

Dr. A. Paitis, A.L.D.L.D. Pirm.

Kodel Lietuviai Darbininkai Privalome Prigulėti Prie A.L.D.L.D. Draugijos?

Šis mėnuo yra agitacijos mėnuo už ALDLD. O tai reiškia, kad kuoplačiausia išaiškinti lietuviams darbininkams tikslus ir uždavinius ALDLD., ir nurodyti reikalingumą darbininkams priklausyti prie jos.

ALDLD. uždavinys yra —skleidimas klasinės apšvietos. Tai gi kalbėti apie reikalingumą darbininkams prigulėti prie ALDLD. Draugijos, reiškia kalbėti apie pačios klasinės apšvietos reikalingumą darbininkų klasei.

Kam gi reikalinga klasinė apšvieta darbininkų klasei? Ji reikalinga todėl, kad kaip praėjusiu gadyņu visuomenės buvo pasidalinusių į klases sulig ekonominių reikalų ir padėties, taip ir mūsų gadynės visuomenės pasidalinusių į klases: jos viena dalį gamina visus gyvenimo reikmenis, o kita dalis tiktai naudoja darbininkų triusus. Ši yra parazitinė kapitalistų klasė. Milijonai proletarų, darbininkų dirba fabrikuose, prie statymų namų, veda gelžkelius, apdirba laukus, gamina drabužius bei visus gyvenimo reikmenis ir tie visi minėti daiktai nepriklauso tiems milijonams darbininkų, bet priklauso tiems, kurie neprideda nei visuo pirmelio prie viso darbo. Taigi įrodinėti, kad žmonija yra pasidalinusi į klases, nėra visai reikalo. Žmogus gali tai matyti taip aiškiai, kaip savo veidą prieš veidrodj.

Reikia panaikinti klasių viešpatavimą, — kad visi žmonės dirbtų ir kad visi gyvenimui reikalingi pagaminti daiktai priklausytų lygiai visiems.

Kaip tą padaryti?

Be abejonės, darbininkų klasė sutiktų mielą norą tą padaryti, nes ji tuo syk pasiliuosuotų iš vergijos ir taptų liuosa žmonija, gyvenancią del savės. Bet kapitalistų klasė nieku būdu nesutiks geruoj atsisakyti nuo parazitinio gyvenimo, nuo seno viešpatavimo ir neis gera valia prie darbo. Čia reikalinga prievartos spēka iš darbininkų klases pusės. O kaip gi tą prievartą spēką įgyti darbininkų klasei? Reikalinga darbininkams susiorganizuot kaip klasei. Kadangi darbininkų klasė yra kelis syk didesnė, negu kapitalistų klasė, tokiu būdu, darbininkų klasės pergale yra užtikrinta visada. Bet kad darbininkų klasė susiorganizuotų kaip klasei kovai su kapitalistų klase, tai darbininkų klasė reikalinga klasinė apšvieta delei to, kad darbininkai suprastų, jog jų visų reikalai yra vienodi kaip klases ir kad apginti savuosius reikalus reikalinga bendra, organizuota kova. Kolei darbininkams kovai to nesurpranta, tai kapitalistų klasė naudojami ta proga — valdo ir išnaudoja darbo žmones.

Kur semti apšvietą?

Mes visi darbininkai pripažinime, jog mums butinai reikalinga klasinė apšvieta delei to, kad susiorganizuoti pasiliuosavimui iš kapitalistinės vergijos. Tuoj susidursime su klausimu, iš kur mes sėmsime tą klasinę apšvietą? Kapitalistų klasė, juk,

Pradžia Pasekminga

Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos agitacijinis vajuš eina pasekmingai. Žinių apie įvairias prakalbas, šiuo tarpu, turim dar nedaug.

Brooklyne, prie pirmos kuopos, per pastarąjį mitingą prisirašė 12 naujų narių.

Newarke, N. J., per prakalbas prisirašė 6 nauji nariai. Chicagoj, Town of Lake, per prakalbas prisirašė 10 naujų narių.

Worcesterj prisirašė 4 nauji nariai. Hudsono — 2. Yra ir daugiau panašių žinių.

Draugai, neužmirškite, kad mūsų obalsis liekasi toks, koks buvo: Kiekvienas narys po vieną naują narį. Iš viso mūsų Draugija turi turēt 10,000 narių.

Draugo Centro Sekretoriaus mes prašome duoti "Laisvei" kuodaugiausia žinių apie agitacijos mėnesio pasekmes. Proletarinių eilių rinkinius "SVYTURYS" jau išėjo. Tai bus viena iš puikiausių knygų. Reikia pasirūpinti, kad nariai tą knygą gautų kuogreičiausiai.

neteiks mums tos apšvietos, nes tas reikštų, kad jai pačiai nebūdo viešpataut ant mūsų ir jį pati savo mirties nori. Tai mes pasirodytume dideliais žioplais, laukdami apšvietos nuo kapitalistų. Kadangi šiandien visai apšvieta, jstaigaas kontroliuoja kapitalistai, tad mes iš jų nespašviesime klasiniai, nes kapitalistai stengiasi nedaleisti darbininkų klases prie klasinio susipratimo. Čionai mes prieisime prie išvados, jog mums patiems, kaip po darbininkų klasei, prisitaipinti rūpintis mūsų pačių apšvieta. Darbininkams reikalinga turēt savo spaudą ir savo kontrolę. Kadangi kiekvienas atskiras darbininkas negali išleisti nei laikraščio, neigi knygos, todėl jie organizuojasi į tam tikrą organizaciją, moka tam tikrą sumą pinigų, kaip po narinę dokele, kad už sudėtus pinigus būtų galima išleisti laikraščius, arba knygas. Pavyzdin, šiandien ALDLD. turi suvirš 6000 narių, narys moka po \$1.50 į mėnuo. Tokiu būdu į vieną bendrą išlaidą suplaukia virš \$9,000, o už šitą sumą pinigų, jau galima atspausdinti gana daug knygų, — taip ir daroma; o paskiau kiekvienas narys gauna knygas velutai, arba už pirmiau įdėtus pinigus. Taigi tas ir padarė, jeigu darbininkai nori ką nors atsiekti, jie pirmiausia turi susiburti į organizaciją ir suvienytomis spēkomis veikti. Reikia prigulėti prie ALDLD. mes šį draugiją vienietėis Amerikos organizacija, kuri laiko savo uždaviniu leidimą knygų darbininkų klases apšvietimui. Gal daugelis darbininkų nepriklauso todėl, kad nemoka skaityti ir rašyti: kaip aš priklausau draugijai, kuri leidžia knygas, o pats nemoku skaityti. Tokiu darbininkai daro didžiausią klaidą. Ir nemokantieji skaityti privalo priklausyti prie ALDLD. Jie, priklausydami mūsų organizacijos, prisidės prie leidimo knygų; organizacija pasiūstengs pramokinti skaityti. Mokantieji skaityti draugai sukuria su mielu noru "vankaris" pamokinti nemokančius ir laukiančius įvairių misionierių ir laukiančių gali apmulkinti nemokančius skaityti darbininkus ir skiepyti įvairius religinius darbus, tal kodel gi negalima išvysti nemokančius skaityti. Kiekvieno Amerikėjo gyvenancio lietuvių darbininko butinai reikalinga priklausyti prie ALDLD. Draugijos.

B. Krauskas

Bostono ir Apielinkės Skyrius

DR. V. BOVINAS
"Laisvės" Bostono Skyriaus
Vedėjas.

DARBA PRADEDANT

Ilgai laukiamas darbas pradėtas. "Laisvės" skyrius Bostonui ir apielinkei jau įvedamas. Tai yra be galo svarbus, reikalingas ir geras žingsnis pirmyn. Taip sakant, naujiena mūsų judėjime.

Bostonas su apielinkės miesteliais ir priemiestiais sudaro didelį centrą lietuvių darbininkų. Čia yra centrai ir visų darbininkų klasių priėjimai—tautininkų, socialistų ir klerikalų.

Iki šiol nebuvo kam nušviesti darbininkų judėjimą, jų darbus, jų kovas, parengimus ir tt. Tik įsteigus "Laisvės" skyrių, kuriame bus rašoma iš viso darbininkų gyvenimo—iš bažnyčios, parapijos, kazimierinės ir juozapinės draugijos; iš dirbtuvės, unijos, politinės partijos ir nabašnikės LSS; kuriame bus rašoma iš abelinio socialio gyvenimo, apie visus nuotikius: mustynes, žudynes, balius, vestuves, krikštynas ir kitus nuotikius,—tikrai tada šios apielinkės darbininkai turės įrankį, kurio pagalba galės sekingai kovoti su savo priešais. "Laisvės" skyrius, kasdien eidamas, liuosai galės nušviesti visa tai, kas viršų paminėta ir kas nepaminėta.

Mes esame įsitikinę, kad šis darbas karštai rems visi darbininkai, nes tai yra jų pačių reikalas. Nesitikime užuojautos iš kitų sričių, nes jiems nerūpi tie reikalai, kurie rūpi darbininkams. Darbo klasė turi žinoti tik vieną sriovę—pačią darbininkų sriovę. Katalikas, tautininkas, socialistas, jeigu jis yra darbininkas, jis turi stoti į susipratusių darbininkų eilės; vienokių ar kitokių būdu jis yra klasinis kareivis.

Šis "Laisvės" skyrius nebus vedamas tokia linija, kad jis būtų naudingas vien tik revoliuciniams darbininkams ir Partijos nariams; jis atakės visiems darbininkams.

Draugai, Darban!

Draugai, draugai! Šis straipsniukas yra kreipiamas į jus, ADP LS, ALDLD ir LMPS nariai. Jūs stovite pirmose eilėse. Jūs esate tie, kurie pirmiausia pamatėte reikala ir sumanėte, kad Bostonas ir apielinkė turi turėti savo laikraštį. Dabar jūs tai turite, tai ir dirbkite. Šalin tinginystę! Jūs norite, kad jūsų parengimai bū-

ty garsinami ir aprašomi; labiausia jūs norite, kad tie parengimai—prakalbos, koncertai ir tt.—būtų pilni publikos. Ką daryt, kad taip būtų? Atsakymas—Dirbkite del "Laisvės" skyriaus. Juo daugiau žmonių skaitys "Laisvę", tuo daugiau mes turėsime publikos, tuo daugiau mes turėsime pritarėjų ir narių mūsų organizacijose.

Kaip Reikia Dirbti del "L." Skyriaus.

1. Per ALDLD Agitacijos Mėnesį "Laisvę" naujiems skaitytojams administracija duoda už \$5 metams. Tai pigu! Reikia gauti skaitytojų! Kuopos DP, ALDLD ir LMPS turi išrinkti komisijas rinkimui prenumeratos del "Laisvės". Reikia pradėti plačiausia vaju už "L." Ne tik komisijos turi dirbti, bet ir visi nariai—kiekvienas narys ir narė turi užsiduoti gauti bent viena arba keleta "Laisvės" skaitytojų. Tai yra lengva atsiekti. Reikia pradėti vaju per stubas. Per vakarą palima pereiti ner keleta stubų, užrašinėti "Laisvę". Yra žmonių, kurie neina į parengimus, bet jie nori skaityti. Juos reikia aprūpinti literatūra namuose.

2. Parengimus reikia mokėti suorganizuoti. Kur tik reikiama prakalbos ar kitokios parengimas, reikia suorganizuoti grupę draugų.

kurie užrašinėti "Laisvę". Programą reikia sutvarkyti taip, kad būtų pertrauka ir kad kalbėtojas turėtų progą paauktuoti už "Laisvę". Paskui kiekvienas darbininkas turi būt pakalbintas užrašinti mūsų dienraštį.

Taip pat, kuomet būna parengimas, būtinai reikia turėti iškalno užsisakius "Laisvės" numerių platinimui.

Mes turime susidomėti šiuo klausimu, nes tik taip mes gausime daugiau įtakos miniose, daugiau draugų.

3. Dabar, paskutinis reikalavimas. Kad palengvint visus kitus darbus, visi draugai turi rašinėti į "L." skyrių. Atminkite, kad vienas vedėjas tą skyrių negali padaryti įdomiu tiek, kiek mes norime.

Rašyt reikia visais klausimais, kurie pradžioje šio straipsnelio suminėti ir nesuminėti. Reikia rašyti iš visų sričių gyvenimo. Turi rašyti visi, kurie tik gali kiek rašyti. Nereikia nuliūsti, jei vienas ar kitas rašinėlis ir netilptų. Laikraštįje tas neišvengiamas. Daugiau rašome—daugiau lavinamės.

Iš apielinkės, tolimesnių miestu raštus reikia siųsti tiesiai į "Laisvę". Iš Bostono ir apielinkės, kur visai arti, reikia priduoti arba priant skvrius vedėjui.

Be šios pagelbos, be intensyvio darbo neturėsime geru sekmių.

Darban, draugai ir draugės!

V. Bovinas.
B. ir A. "L." S. Ved.
376 W. Broadway, Room 1,
So. Boston 27, Mass.

BANDYMAI SUGRIAUTI ŠIAUCIŲ UNIJĄ

LYNNO' avatų darbininkų mokesčiai yra labiau atsilikusi, negu kitų pramoninių darbininkų. Čia yra Shoe Worker's unija, kuri daro šiek tiek nesmagumo dirbtuvių savininkams. Organizuotų darbininkų dalis visuomet stipresnė už neorganizuotus.

Chamber of Commerce padarė "tyrinėjimą". Po to tyrinėjimo padarė išvadą, jog reikia panaikinti uniją ir tartis su atskirais elementais. Kada busiā panaikinta unija, tai bus ir "taika" tarp darbdavių ir darbininkų.

Suprantama, atskiri darbininkai, neturėdami unijos, negalės parodyti jokio pasipriešinimo, kaip tik priimt tuo trupinius, kokius darbdaviai duos.

Kunigėliai Niekuomet "Negriešni".

Visokių atsitikimų sviete yra. Šiuo laiku Mass. valstijoje Ku Klux Klanai pradėjo atvirai veikti. Yra nuomonis, kad klaneičiai, amerikoniški fašistai, ir prieš religiją kovoja.

Bet pasirodė atbulai. Susekta, kad vienoj Bostono bažnyčioj klaneičiai per šešias savaites laikė slapčius mitingus. Kada tai išėjo aikštėn ir paskelbė laikraščiai, tai kunigai teisiam; girdi, apie tai jie nieko nežinojo.

Lynne vienas kunigas nuėjo į susirinkimą sakyt religinių pamokų. Jis manes, kad ten susirinkę parapijonai, bet pagaliau pasijuto, jog esąs Ku Klux Klanų fašistų susirinkimas.

Mat, kunigas yra dievo tarnas — "negriešnas".

Muzika iš Maskvos.

Rusijos vodevilis Bostone. Shubert teatre per tris savaites, pradedant su 1 d. spalio, bus vaidinama "Chauve Souris". Veikalas muzika, melodija ir dainos yra iš rusų gyvenimo. Žinoma, nėra iš dabartinių Sovietų valdžios įvykių. Pats vedėjas nėra darbininkiškos dvasios žmogus.

Bet rusiškos dainos ir šokiai patraukia publiką. "Zaria-Zarianitza", "Paroda medinių kareivių", "Netikėta arklis mirė", "Minuet", "Katinka" ir

ZIGZAGAI

Račkauskas jau važiuojas Lietuvon, nes ten finansų ministeris pažadėjęs jam šiltą vietelę.

Jeigu Račkauskas jaustų, kad peklėj nemažą algą gautų ir jeigu jon kelią žinotų, tai ir ten važiuotų. Dabar jo dievaitis-idealas, tai pinigai.

POEZIJA — JAUSMŲ SPEKA

R. ŽIDZIUNAS.

Dar nelabai senai poezijos prasmė buvo nesuprantama, arba suprantama klaidingai. Ypač amerikiečiai jos nesuprato. Tekdavo buti įvairių darbininkų organizacijų susirinkimuose, kurie retkarčiais diskutuodavo, ar poezija bei dailė yra partvyė, ar ne. Ir beveik visur pasireikšdavo stipresnis sentimentas, kad dailė nėra partvyiška. Kalbu apie progresyvius, sąmoningus darbininkus. Tiesa, rašdavosi vienas kitas draugas opozicinės nuomonės, tačiau didžiama, visgi, šiame dalyke laikėsi klaidingos pozicijos, butent, kad dailė nėra partvyiška.

Nėra ko stebėtis, kad jie taip klydo. Negalima jų už tai kaltinti. Niekas jų nepamokino, niekas jiems pirmiau to nepaaiškino. Tai kas, kad Lietuva, dainų šalis, užaugino ir išlydėjo juos svetur su dainomis. Tai kas, kad lietuvių siela pamylėjo dainas iš prigimties. Jis dainuodavo sau apie jautelius, apie švą žirgelį, apie jauną merguželę, bet iš kur tos dainos atsirado, kokis jų tikslas — jam tas nerupėjo. Daina — ir viskas! Iki Juliaus Janonio tvarinų mūsų visi poetai ir mūsų visi laikraščiai vertindavo ir suprasedavo eiles geromis ir poetiškomis tiktais tokias, kur rimas buvo naujesnis, kur mintis buvo nepaprastesnė. Poezija iki 1915-17 metų buvo tasai Jurgelionio pamėnas ore, nepčiuopiamas, nesuprantamas. Aiškiau — tuomet darbo klasė buvo be poezijos.

Poezija — partvyė.

Šiandien jau kiekvienas apsišvietęs žmogus gerai žino, kad poezija, kaip ir visos kitos dailės šakos, yra griežtai partvyė. Eilėmis straipsnių per "Vilnį" ir "Laisvę" darbininkų poetai iš Rusijos aiškiausiai prirodė, kad kitokia ji ir buti negali dabartinėje gadynėje. Atkartotinai buvo įrodyta, kad dailės abelinai, o poezijos ypatingai, tikslas yra organizuoti vienos ar kitos žmonių luomos jausmus. Savimai aišku, kiekviena partija, kiekviena luoma, turi savo skirtingus tikslus, skirtingus darbus. Kiekviena jų organizuoja savo jausmų spēkā, žinoma, tik savo naudai. Čionai jau mes matome poeziją ne kaip ore plaukiojantį pamėną, bet kaip galingąjį jausmų spēkos įrankį kovai vienų žmonių prieš kitus. O reikia pastebėti, kad daugelyje atvejų jausmų spēkā pasireiškia šimteriopai galingesnė už proto spēkā. Kalbėk į mažą vaiką, aiškinant jam dalyką iš protinio atžvilgio, o pamatysi, kad jis nesupras ir neklausys; kalbėk į jo jausmus, o jis tuojaus klausys ir mylės tave. Fanatizmu apėsotos minios, kaip sykis supuola psichologiniai su mažo vaiko protu: kalbėk jiems, kad bažnyčios nereikia, kad tautinis patriotizmas yra žmonijai blėdingas, — jie atsuks tau užpakalį; kalbėk į jų jausmus, į jų širdį, vaizdžiais gyvenimo faktais, siurpulinga jų poezija, o jie, visgi, persigers ją, pagalvos, ir, veikiausia, taps sąmoningais.

Sėkspyro veikale, "Cezaris Julius", šis argumentas pasitvirtina. Kuomet Brutus užmušė savo draugą Julij, patį cesorių, ir leido senatoriui Antonijui kalbėti į rymiečius laiko šermenų, kalbėtojas sukėlė visą Rymą prieš Brutų ir nugalabijo jį, pasidėkavojant tik jo sugabumui kalbėti į žmonių jausmus. Jis negalėjo atsileipti į rymiečių protą ir šaukti "nudekite Brutų, nes jisai neteislingai užmušė jusų cesorių". Brutus uždraudė jam sakyti tatau. Kalbėtojas lupomis minėjo užmušęjo žygį garbingu, tačiau faktais minios jausmus taip suorganizavo, sukeldamas joje pasigailėjimo ir keršto upą, kad pastaroji, kaip pašėlusis furija, sukilo ir atkeršino žmogūdziams.

Jausmų galia savo didumui rubežiu neturi. Darbininkai privalo išlavinti ją gerai, išauklėti ją, branginti ją, o reikalui atėjus, iš to turės sau Herkuleso spēkā del savo klasės gerovės.

Mūsų žinynas.

Reikia džiaugtis, kad augščiaū minėtas klaidingas nusištatymas dailės ir poezijos klausime jau pataisytas. Kas jį pataisė ir praskleidė visuomenėje? Mūsų rašytojai, mūsų darbininkiška spauda. Didelė padėka už tai priklauso mūsų proletariams rašytojams Rusijoje, iš

kur jie tankiai pateikia naudingų raštų. Rusija dabar — tai proletarinio pasaulio gyvybės šaltinis. Ten visi nauji darbai, visos naujos mintys gema. Iš ten darbininkai gauna savo dvasinę duoną. Bet taip jau didelė padėka už tai priklauso mūsų spaudai ir draugijoms, kurios tas naujas mintis paskleidžia pasaulyje. ALDLD, ypatingai susilauks sau didelės garbės ir padėkos už patiekiamą platesnių paaškinimų ir pavyzdžių darbininkų poezijos klausime, išleidžiant šimtet gražiosios literatūros rinkinį: "Svyturys". Tai bus pirmutinė lietuvių kalboje knyga, aiškiai nušviečianti darbininkų poezijos kelią. ALDLD: gi yra pirmutinė ir vienatinė Amerikos lietuvių darbininkų organizacija, kuri rūpinasi teisingu visuomenės apšvietimu visuose gyvenimo klausimuose.

DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave.
Kamp. No. 4-th St.
BROOKLYN, N. Y.
Valandos:
Nuo 10 val. ryto iki 12 val.
Nuo 2 po piet iki 8 val. vak.

Lietuviška Barzdaskutykla
VENUS BARBER SHOP

463 LORIMER STREET
prie pat Grand St., Brooklyn.

Kviečiame visus atsilankyti, o būsite pilnai užganėdinti.

SEVEROS GYDVOLES UZLAIKO SEIMYNS SVEIKATA.

Astruskausmy
ir reumatisko uzdegimo galima pasekmingai isgydyti su
SEVERA'S GOTHARDOL

Istikimas linimentas.
Geras vaistas del susimusimo, issukimo, linimo, raumeny svyumo, skausmy strenose ir sponuose.

KAINA 30 IR 60 CENTAI.
Klauskite pas apšiekorius.
W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

AUKSINIS KONKURSAS

"Laisvės" Skaitytojai ir Platintojai
Tėmykite!

Kas iš "Laisvės" skaitytojų arba platintojų per šį spalio (October) mėnesį gaus daugiausia "Laisvės" naujų skaitytojų, tas gaus dovanų

\$10 AUKSU

Antras, gavęs daugiausia skaitytojų gaus fontaninę plunksną su ingreiviruota savo pavarde.

Trečias, gavęs daugiausia skaitytojų gaus LALIO ŽODYNĄ, VERTES \$10.00.

"Laisvės" kaina per šį mėnesį, iki 1 dienai Lapkričio (November)

TIK 5 DOL. METAM

Vardai visų tų, kurie dalyvaus aukštiname konkurse gavimū "Laisvės" naujų skaitytojų, bus skelbiami "Laisvėje".

I DARBA VISI "LAISVĖS" SKAITYTOJAI IR REMEJAI!

LAISVĖ
46 TEN EYCK STREET
BROOKLYN, N. Y.

Anksčiau ar Vėliau Jūs Jieškosite Šių Knygų

NUSIPIRKITE JAS DABAR, KADA DAR IR DOVANŲ GAUNATE.
D-ro Robinsono knygos parodys jums visas moterų ir vyrų lyties gyvenimo slaptības KNYGŲ VARDAI:

PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS
ir
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS

KNYGOS SU PAVEIKLAIS IR APDAR.
Kaina po \$2.00 viena; už abi \$4.00.
Pinigus siųskite šiuo adresu:
J. BARKUS, Box 129, Gen. P. O.,
New York, N. Y.

Dovanos. Kurie šį mėnesį pirks tas knygas, gaus dovanų knygomis. Perkant vieną knygą, pridėsimė įvairių knygelių (vieną arba keles), vertės nuo 20 iki 35c.; o perkant abi knygas, pridėsimė knygelių, vertės nuo 40 iki 65c. (Knygeles pridėdame mūsų parinkimu.)

Detroito Lietuvių Darbininkų Aptiekos
Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prielanesne kaina, negu kur kitur dabartinio laiku.
M. A. KISHON, Aptiekorius Savininkas
8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 6046 CHENE ST., —DETROIT.

NAUJĄ LIETUVISKĄ VALGYKLĄ
LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST.
Brooklyn, N. Y.
"Laisvės" Name

Gaminame lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Geras maistas ir mandagus patarnavimas.
Kviečiame visus atsilankyti.
A. VELICKA ir J. SUTKUS Savininkai.

Detroito Kriaučius

Darau visokius rubus pagal naujausią madą. Materijų laikau didelį sandėlį ("stakų") neportuotų ir naminių. Kainos netaugstos. Darba ir pritaikyma garantuojū. Darbinės kelės \$1.50 ir daugiau.

Phone Hemlock 1950-J.
JUOZAS LUCKYS
2238 Caniff Ave.
Hamtramck, Mich.

MUSŲ UŽDUOTIS

Draugai ir draugės! Mes vėl susilaukėme agitacijos mėnesio. Mums yra labai svarbu ir būtina reikalinga gauti naujų narių mūsų organizacijai. Kodel mums reikia naujų narių? Ar mes negalime vieni apsieiti? Mūsų organizacija, nuo pat jos atsiradimo, gana daug nuveikė darbininkų judėjime apšvietos srityje. Ji turi pusėtiną skaitlių narių savo šeimynoj. Bet kad progresą ant toliau padarius gerinti, kad ji daugiau naudinga darbo atliktų, tai mums būtina reikia didinti savo šeimyną. Daugiau naujų narių mūsų šeimynoj, bus daugiau rūpesties, naujų mihčių, didesnė galia turėsime; daugiau naujų darbuotojų, daugiau naujų knygų, išleisime. Ot, tik taip mes progresą mūsų organizacijoj padarysime! Ir todėl mums reikia naujų narių. Mes be naujų narių negalėsime apsieiti. Jeigu ir galėtume, tai nebūtų jokio gyvumo. Kunas be gyvumo negali veikti, jis nyksta. Mums reikia naujų narių! Kaip juos gauti? Galima naują narį, mano supratimu, labai lengvai gauti. O ypatingai tuose miestuose ir miesteliuose, kur daug liečvių gyvena. Kiekvienas narys gali gauti po vieną arba du naujų narių. Tik reikia pakalbėti su jais; paaiškinti jiems svarbą mūsų leidžiamų knygų. Nors mes visi, galima sakyti, esame alginiai vergai: gauname visai mažą dalelę atlyginimo už savo darbą, bet visgi mes galime palaikyti tai mūsų brangią apšvietos organizaciją. Kiekvienas asmuo gali ištesėti 12 ir pusę centų į mėnesį, arba tris centus į savaitę. Tik pamąstykime, brangūs draugai ir draugės, už tris centus į savaitę per metus laiko mes gauname tokių puikių knygų darbininkų šeimynai. Geresnės progos apšvietimui nėra. Ir čia ne tik savę apšvietime, bet pagelbėsime ir kitiems. Juk mes esame tikri, kad mūsų draugijos išleistas knygas skaitys Lietuvos darbininkai ir augančioji gentkartė. Skaitys ir busiančios gentkartės. Draugai ir draugės, tai yra kiekvienas lietuvių darbininko ir darbininkės šventa pareiga ir jam, arba jai, garbė prigulėti prie ALDLD. Tai yra didžiausias kultūros darbas! Darbininkų apšvietimas — jų pačių darbas.

Na, ir, žinoma, kaip viena pusė, taip ir kita — turi pritarėjų. "dava" ginčytis. Kartais prieina prie to, kad susirinkimas lieka ne susirinkimu apšvietos draugijos narių, bet tarytum burelio puslankinių vaikėžų. Tas turi būti prašalinta! Tas kenkia mūsų darbuotei! Palikime tokius dalykus nuošaliai. Tas daug pagelbės palaikyme naujai gautųjų narių organizacijoj.

Dar vienas dalykas, mano supratimu, turėtų būti bandomas mūsų kuopose. Kuopos turėtų turėti išrinkę komisijas išdalinti parėjusių knygų. Paimkim sau, metų pradžioj, kurie nariai neatsiėmė knygų už praėjusius metus, kad jiems komisija pridurtų jas. Komisija, priimdama jiems knygas, galėtų išrinkti iš jų metinę mokesčių už einamus metus. Ir mes taip darydami palaikytume tuos narius, kurie neatsilanko į mūsų kuopų susirinkimus. Mūsų organizacija nepultų žemyn, bet augtų skaičiumi narių. Galima sakyti, išskiriant kuopos komitetą ir keletą komisijų narių, kiti nieko neveikia. Juk ALDLD. mūsų organizacija ir mes turime joje dirbti!

Draugai ir draugės, prie darbo! ALDLD. turi turėti pabalę šiuų metų daugiau, negu 10,000 narių!

to vardas "The Great Western Gateway". Pilant cementą į formas į tarpą stulpų (kurie piami iš cemento) ir suvertus apie 500 tonų cemento, pasidavė ram- šiai ir įvirto į vandenį drauge su darbininkais. Trys prigrė, keli kiti likosi nugabenti į ligoninę, iš kurių vienas jau mirė. Vienas inžinierius prigrė. Proletaras.

Angliakasių Skyrius

CARAI MUSŲ UNIJOJ THOMAS, W. VA. — Jau daug sykų buvome rašę laikraščiuose iš Angliakasių Unijos Distr. No. 16, kad čia angliakasiai dar tēbestreikuoja nuo 1 d. vasario, 1922 m. Todel šičia iš angliakasių kovos nė nerasyti. Bet tiktai pasistengsiu nušviesti angliakasių organizacijos vidujinį gyvenimą ir progresą. Draugai darbininkai! Ne tik kitose kolonijose, bet ir šičia Lewis'o mašina suparalyziavo organizacijos gvybę. Tikro darbininkų reikalų gynėjo žodžiu jau nebėra vietos. Unijos viršininkai taip viską sufabrikavo, kad kitaip ir negalima pavadinti vidujinės unijos tvarkos, kaip carizmu, o vadų carukais. Distr. No. 16 prezidentas apmėšaukė save diktatoriumi ir tą savo diktaturą vykdo gyvenimui unijos lokaluose. Atvirai pareiške, kad jis turis galią streike metu paskirti viršininkais lokaluose tokius žmones, kurie jam patinka. Pav., jis paskyrė vieną žmogų kontroliuoti finansus, kuriuos, girdi, "aš prisuėčiu iš distrikto sušelpimui streikerių". Lokalų komitetui jis nepavelina kontroliuoti pinigų. Jis čia dar toliau ir tiesiog uždraudžia lokals ir svarstyti apie pinigų kontrolę. Reikia: jūs, mairieriai, esate kvailiai; jūs neturite biznio kištis į finansų kontrolę; jūs tiktai galite kovoti, klausyti vadų ir pildyti Lewis'o mašinos įsakymus. Pirmiau visgi dar taip nebūdavo. O kuomet distrikto prezidentas atvažiuoja į lokali susirinkimus, tai apie tikruosius darbininkų reikalus nė žodelio nepasako. Jis nekalba, kaip kovą laimėti, kaip kitur darbininkai kovojo ir t. t. Tiktai pliauskalus leidžia, kad, girdi, "mes turėsime lokalus ir mūsų organizaciją valyti nuo Fosterių ir Horvātų". Esą, "juos remia didžiausias Amerikos Plieno Trustas ir raudonoji Maskva". Ir kurgi to begėdžio logika? Revoliucinius darbininkus sykiu remia Maskva ir plieno karaliai! Šita nesąmonė yra tokia aiški, kad net ir menkai svarstantis darbininkas ją supranta ir labai gardžiai juokiasi iš to pono.

Labai ačiū už paaukojimą Thomas, W. Va., unijos lokali dvejų laikraščių — "Worker" ir "Vilnius". Mes nežinome, kas tuodu laikraščiu užpeneruavo, bet vistiek dėkavojame vade lokalo. Dar jeigu kas užpeneruotų dienraštį "Laisvė", tai Thomas streikeriai turėtų žinuoti apie kasdienes Amerikos ir viso pasaulio darbininkų kovas. Antrašas: Local Union 4112, U. M.W. of A., Thomas, W. Va. Angliakasių Draugas.

PETRAS MACYS Automobilių Mokykla ANT GRAHAM AVENUE Kampas Grand ST. BROOKLYN, N. Y.

NAUJA OPERETĖ MUZIKALIS DVIEJŲ VEIKSMŲ SCENOS VAIZDELIS VAIKAMS MUSMIRE KAINA 20 CENTŲ.

PHILADELPHIA, PA. KIEKVIENAS PRIVALOTE PAMATYTI "Penkti Metai" KRUTAMI PAVEIKSLAI IS SOVIETŲ RUSIJOS GYVENIMO

ROYAL MAIL I IR IS LIETUVOS Ohio Orduva Orva Orvina Šitie garliavai yra nauji ir gausiai taisyti, pilnai užgaminda kolombikus užtai, kad jie yra dideli ir patogūs. Mandagus pataravimas su tais parankumais.

LIETUVIŠKA Čevėrykų Krautuvė Rudeniui ateinant visiems reikalingi rudeniai apavai. Taigi, mes esame pasirengę patikti rudenio sezoną su geriausios šios šalies išdirbysčių čevėrykais naujausios mados. Taipgi laikome visiems žinomus lietuvių išdirbystės čevėrykus "OVER GLOBE", kurie yra ypatingo drutumo ir pritaikinti prie kojos. Ypatingai turime gerų čevėrykų del vaikų lankančių mokyklas.

Ar Jus Sergate? Jeigu taip, tai ką aš esu padaręs kitiem. padarysiu ir jums JIS KENTĖJO VIRŠ 12 METŲ

Vyrai ir Moterys, jeigu Jūs Kenčiate nuo nervų suirimo, kvaitulio, silpnumo, kraujo ir odos ligų, Aktyvų mitymą, prastos atminties silpnų ir nepastovių nervų, bėmėgės, skaudėjimo sprando ir nugaros, reumatizmo, pusės ir inkstų nesmagumų, skilvės dirbimo, neuralgijos ir vidurių užstūrėjimo. Ateikite pas mane.

NEPRALEISKITE PROGOS! Apsvarstykite ir suskaitykite, kiek per metus laiko išmokėsite raudų kitiems namų savininkams! Ar negali pats gauti raudų, das, kaip ir kiti? Įsigyk savastį! Pirk namą tuojau. Su mažu kapitalu gali nusipirkti namą, kuris pats per seve laikui bėgant išismokės. Ateik pas mus, o gausi pataravimą kaip tai galima padaryti. Parduodame LAIVAKORTES LIETUVŲ IR LIETUVOS Siundame pinigų pagal dienos kursą. Padarome dokumentus ir doviernastis pagal paldijimu notaro. Apdraudimas — insurance nuo ugnies gyvasties ir taip toliau.

VIETINĖS ŽINIOS

Iš A.L.D.L.D. 1 Kuopos Susirinkimo.

Prisirašė 12 Naujų Narių.

Serėdos vakare, "Laisvės" svetainėje, atsibuvo pasekmingas ALDDL. 1 kp. susirinkimas. Sekami nauji nariai prisirašė: P. Bernadišius, T. Repšys, M. Lukmanas, O. Viliutė, J. Gudiškis, J. Miltakis, K. Kalčauskas, Kreivėnas, R. Kručas, J. Jokimas, J. Zajankauskas ir K. Šimkus.

Visi nariai gavo po naują knygą "Švyturys". Tai gražus proletarinis eilių rinkinys.

Nutarta surengti prakalbas ant 31 d. spalio. Komisijon išrinkta draugai Paukštys, Nalivaika ir Skirmontas.

Drg. Nalivaika tapo išrinktas Kuopos organizatorium vietoj d. Y. Bovino.

Buvo skaitytas atsisaukimas nuo d. J. Lukoševičiaus, kuris dabar serga džiova. Jis prašo draugų paramos. Daktarai jam liepė važiuoti į Kaliforniją arba į Lietuvą, kur jis, veikiausiai, galėtų išgyti. Apkalbėjus, nutarta ant vietos parinkti aukų Kiek surinkta—neteko sužinot.

Kuopos Koresp.

Iš New Yorko.

ALDDL, 23 kp. susirinkimas.

Šioms dienomis įvyko šios Kuopos susirinkimas. Nors narių susirinko mažai, bet vis tiek padarė keletą gerų tarimų.

Buvo skaityta laiškas nuo Apšgytymo Komiteto ir Laisvės žodžio Komiteto. Laisvuose prašoma finansinė parama. Kadangi kuopa pinigų neturi, tai draugai ant vietos sumetė \$3, kurie bus pasiųsti į vietą. Kuopa išrinko komisija, kuri

bandrai pasitarus su ADPLS. vietinė kuopa gal galės surengti kokį nors parengimą.

Nutarta parduoti už puse kainos atsilikusias knygas nuo seniau, kurių nariai neatsiėmė.

Nutarta agitacijos mėnesįj surengti prakalbas ir kvieisti kalbėti drg. K. Petrikiene. Prakalbos įvyks 28 d. spalio, po No. 595 Cortland Ave. Kiekvienas narys privalo garsinti šitas prakalbas kuoplačiausiai.

Biskj apie narių apsilėidimą. Štai pereitą sykį nariai buvo kviečiami į susirinkimą per laiskus ir atvirutes, o į susirinkimą atsilankė tik tie draugai, kurie visada atsilanko be jokio pakvietimo. Labai prastai pasielgiate tie draugai, kurie neatsilankote. Ypač bronchičiai draugai nerangus atsilankyti.

Draugai, per šita agitacijos mėnesįj stengkimės gauti kuodaugiausiai naujų narių. O jų galima gauti kaip New Yorke, taip ir Bronxe. Reikia tik daugiau sukrusti prie veikimo.

O. Gaškauskienė.

Atėmė Nuo Presmanų Lokalo Visą Turta.

Kaip jau žinoma, nacionalės presmanų unijos prezidentas Berry atėmė čarterį nuo presmanų unijos lokalo 25 ir panaikino lokala. Šioms dienomis nacionalės unijos viršininkai atėmė nuo lokalo visą turta. Pasiėmė raktą nuo lokalo rastiinės. Lokalo knygas peržiūrės nacionalės unijos paskirti knygu peržiūrėtojai.

Visi Būtinai Pasidarbuokite Del Rinkimo Piliėčių Parašu.

New Yorke susitvėrus Federuota Farmerių Darbo Partija pasiryžo pastatyti savo kandidatus sekanėiuose rinkimuose. Kad ji galėtų ant listo pastatyti kandidatus, tai turi surinkti

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

Atvažiuoja Amerikon žymus Anglijos politikierius Lloyd George, buvęs premieras.

Reikalavus Apdraudus Del Bedarbių.

United Cloth Hat and Cap Makers Unija žada paduoti darbdaviams reikalavimą, kad būtų įvesta bedarbiams apdrauda (insurance). Tos pramonės darbininkai labai tankiai turi būti be darbo.

VIETINIAI PRANEŠIMAI

YONKERS, N. Y.—ALDDL. 172 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks nedėlioj, 7 spalio (October), 1923. Labor Lyceum svetainėj, 23 Palisade Ave. Pradžia 2 val. po pietų. Visi nariai atsilankykite, turim gana svarbių reikalų. Taipgi atsiveskite naujų narių prisirašyti prie Draugijos. Sekretorius.

MASPETH. — Lyros choro bendra praktika su Aido choru įvyks pėtnyčioj, 5 spalio, 1923, "Laisvės" svetainėj, 46 Ten Eyck St., Brooklyne. Visi dainininkai malonėkite atsilankyti. Sekr. W. Grižkus.

PRANEŠIMAI IS KITUR

BUFFALO, N. Y.—APLA. 25 kp. mėnesinis susirinkimas atsibus 7 d. spalio, River Road, drg. Efmonkos svetainėj, netoli River Side Parko. Visi nariai malonėkite atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Visi žinote, kad mūsų kuopos išdėininkas liksi prašalintas iš išdėininko vietos pračiam susirinkime. Turime palūsuot jo kausija. Taipgi išdėininkas malonėkite atnešti pinigų ir perduoti naujam išdėininkui. Po susirinkimui atsibus ALDDL. kp. susirinkimas. Visi nariai, kurie priklausė pirmaui prie L.D.L., atsilankykite. Atsiveskite po vieną naują narį. Man rološi, da metal atgal tūsu kuopa turėjo 30 narių. Tai gi šimet padauginim narių skaičių. Manau, kad buffalėčiai savo užduotį išpildys.

Koresp. M. Garrison.

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

Pajieškau brolio Petro Tautkaus, Kauno rėdybos, Telšiu apskrėcio, Kaunėtavos miestelio. Girdėju, kad gyvena Chicago, Ill. Turiu svarbių reikalų, todėl meldžiu atsiėaukti arba kas žinote malonėkite pranešti.

A. Tautkas, P. O. Box 74, Lisbon Falls, Me. (236—240)

PARSIDUODA Player pianos 60 rolių, vertės \$800 už \$240. Upright pianas vertės \$400 už \$85; gramofonas vertės \$150 už \$50 ir daug lietuviškų rolių del pianų. Galite matyti vakarais pas Joną B. Ambrozaitį 560 Grand St., palei Lorimer Street, Brooklyn, N. Y. (238—240)

Motina iš Lietuvos įsėsko sunaus Jono Stankaus, atvažiuavusio Amerikė Brooklyne. Paėina iš Stuku, Lenėju Bobelių, Kauno rėdybos, Ariogėalos parapijos ir apskrėcio. Atsiėaukt pas Aniele Morkus, 388 Vanderbilt Ave., Brooklyn, N. Y.

Parsiduoda arba pasirandavoja saldėinių krautuvė. Yra visi įtaisymai. Randa pigi. Atsiėaukt po No. 672 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. (238—240)

EXTRA PARDAVIMAI. Parsiduoda 8 seimynų mūrinis namas Brooklyne. Randos mėnesį \$25. Kaina \$17,500. 2 seimynų namas, 3 kambarai, garadzius, gražioji vieta Brooklyne. Randos mėnesį \$1800. Kaina \$13,500. Imokėti reikia mažai. 2 seimynų namas ir štorai, randa mėnesį \$190. Kaina \$6500. Cash \$1000. Namai randasi netoli Prospect Parko, Brooklyne. J. Stankus, 36 Lexington Ave., Marpath, N. Y. (238—239)

VISŲ LIETUVIŲ ŽINIAI

NEPRAZIOPSOKITE TO ISPARDAVIMO PO GAISRO!

MARŠKINIAI

4,000 vyriškų, grynai vilnonių ir šilkinėjų bei šilkiniais dryžais viršūnių marškinių, biskelį apsilusių laikė didelio gaisro, tik po 50 centų.

APATINIAI BALTINIAI

3,000 vyriškų, moteriškų ir vaikų apatinių baltinių. Pusiaušilkiniai apatiniai labai pigiomis kainomis tik šią SUBATĄ!

SUKNIOS

Daugiau kaip 5,000 naminių arba išėiginių moteriškų suknių, paskirtų išparduoti šią subatą, tik po 39 centus.

DAUGELIS KITOKIŲ BARGENŲ, LYGIAI SVARBIŲ.

PRIBUKITE GREITAI IR IŠSIRINKITE KUO GERIAUSIUS DAIKTUS

NEW SYSTEM DEPT. STORE

182—186 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

NEPRALEISKITE ŠIOS PROGOS.

UŽDYKA KUPONAS UŽDYKA 25-centinė megztinė moteriškos kepuraitės DOVANAI del kiekvienos perkančios šią SUBATĄ ir tiktai su šiuo kuponu.

PARDAVIMAI

Pasirandavoja kamburiai ir štoras. Randa pigi. Yra visi įtaisymai. Atsiėaukt po No. 672 Driggs Ave., Brooklyn, N. Y. Tel. Greenpoint 6287. (236—238)

Reikalingas virėjas (kukorius) lietuviškoj restoracijoje, kuris supranta pilnai darba ir moka gaminti lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Užmokėstis gerai. Delei valandų susitaikinsime. Savininkas. A. B. Arlauskas, 136 Adams St., Newark, N.J.

GERA SKRYBELE TAI TIKRA SKRYBELE

MANHATTAN SKRYBELES geros, naujausios mados, gerai padarytos ir pritaikytos prie žmogaus veido.

Kaip kiekvienas geras daiktas užganėdina jums ilgesniam laikui, taip ir gera, puiki Manhattan skrybelė užganėdins jums ir pastatys į pirmą vietą.

JOS YRA PADARYTOS IS GERIAUSIO TAVORO GERIAUSIAI PATYRUSIU DARBININKU

JOS KAINUOJA TIK \$3.00, \$4.00 IR \$5.00

MANHATTAN HAT STORES

230 GRAND STREET, 479 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.

GERI ČEVERYKAI

Žiemai ateinant visiems reikalingi geri čeverykai. Taigi, ar žinote, kad mūsų krautuvėse galima tikrai pritaikyti jusų kojoms gerus čeverykus, taip, kad devint busite apsaugoti nuo sekančių nesmagumų: nuo užtrinimo kojos pirštų, nuo suspaudimo kraujo gyslų kojose ir prie to nuo kojų šalimo. Užganėdinimo delei mes esame pasirengę patikti žiemos sezoną su vėliausios mados visokios rūšies drutai padarytais čeverykais; vyrams, moterims, vaikams ir mergaitėms. Pilnai gvarantuojame drutumą padaryme. Pigiau parduodame, negu kitur. Reikalui esant, prašome atsilankyti pas mus.

PROGRESS SHOE CO.

LIETUVIŲ ČEVERYKŲ KRAUTUVĖS: 197 GRAND ST., ("Vienybės" Name), Brooklyn, N. Y. 20 CLERMONT AVE., MASPETH, L. I. N. Y. 175 FERRY ST., NEWARK, N. J.

Vienuoliktas Metinis Aido Choro KONCERTAS

S. VAINIKIS

K. MENKELIUNIUTE

Nedėlioj, 7 d. Spalio-October, 1923

LABOR LYCEUM SVETAINĖJ 949 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN, N. Y.

PRADŽIA 7:30 VAL. VAKARE

PROGRAMO ISPILDYME DALYVAUJA: K. MENKELIUNIUTE, S. VAINIKIS, S. GARAVELLI, OPEROS DAINININKAS; BENDERFIELD — SM UKININKAS, ATKŌCAICIUTE — SOKIKE; AIDO IR LYROS CHORAI

PO KONCERTUI ŠOKIAI